

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»

Ступінь освіти - перший бакалаврський)

Спеціальність - 231 Соціальна робота

Освітня програма- соціальна та молодіжна робота

Тривалість викладання - 1,2 чверть

Кількість кредитів - 4 кредити ЄКТС (120 годин)

(120 годин)

Заняття:

лекції:

2 години на тиждень

практичні:

2 години на тиждень

Мова викладання

українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

Кафедра, що викладає:

Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладач:

Хожило Ірина Іванівна

д.держ.упр., професор, професор кафедри

Персональна сторінка

E-mail: Khozhylo.I.I@nmu.one

1. Анотація до курсу

У сучасному світі існує багато криз, як-то стихійні лиха, техногенні катастрофи, епідемія, війна та інші. За останні роки наша країна зазнала негативний вплив пандемії та війни, які значно вплинули на рівень громадського здоров'я. Навчальна дисципліна «Громадське здоров'я» спрямована на формування у студентів системного уявлення про основи охорони здоров'я населення як соціального інституту, що забезпечує збереження, зміцнення і відновлення здоров'я людей. У центрі уваги курсу – взаємозв'язок соціальних, економічних, екологічних і поведінкових чинників зі станом здоров'я різних груп населення. У процесі вивчення дисципліни студенти ознайомлюються з ключовими поняттями громадського здоров'я, основами епідеміології, профілактики хвороб, принципами здорового способу життя, а також з міжнародними та національними стратегічними документами у сфері громадського здоров'я.

Особлива увага приділяється ролі фахівця із соціальної роботи у просуванні здоров'я, профілактиці захворювань та формуванні здорового середовища у громадах.

Опанування курсу сприяє формуванню професійних компетентностей у сфері міждисциплінарної взаємодії, медико-соціального супроводу вразливих груп, а також розуміння ролі соціальної роботи у зміцненні здоров'я та добробуту населення.

2. Мета та завдання курсу

Мета навчальної дисципліни «Громадське здоров'я» – формування у спеціалістів з соціальної та молодіжної роботи компетентностей на основі отримання сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок для пошуку шляхів збереження індивідуального та громадського здоров'я, здійснення професійної діяльності з урахуванням ризику небезпек, забезпечення ефективного управління охороною праці, а також усвідомлення цінності «здоров'я» як ключового аспекту безпеки людини та суспільного розвитку.

Завдання курсу:

- **знати і розуміти:** сутність діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, міжнародних організацій та громадськості у сфері громадського здоров'я з метою забезпечення суспільного розвитку;
- **вміти:** самостійно *аналізувати* явища та процеси, що відбуваються у соціальній, зокрема, за напрямком громадського здоров'я, та *використовувати* отримані результати в практиці соціальної та молодіжної роботи.

Дисципліна викладається в 1-му семестрі на першому році навчання відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Вивчення курсу ґрунтуються на базових знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти.

3. Результати навчання

- використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин;
- використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів;
- приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки;
- налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

4. Структура курсу

Тиждень	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу. Мета, завдання, результати Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР для проведення заліку	–
	Тема 1. Громадське здоров'я як наука та навчальна дисципліна		Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-5
	Практичне заняття за темою 1. Громадське здоров'я як складова соціальної політики української держави	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
2	Тема 2. Громадське здоров'я як соціальна система	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-10
	Практичне заняття за темою 2. Конституційні основи формування системи громадського здоров'я в Україні	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
3	Тема 3. Громадське здоров'я як складова національної системи охорони здоров'я та національної безпеки України	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-5
	Практичне заняття за темою 3. Роль та місце системи громадського здоров'я в євроінтеграційному русі України	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
4	Тема 4. Глобальний вимір управління громадським здоров'ям	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-5
	Практичне заняття за темою 4. Роль та функції суб'єктів управління громадським здоров'ям в зарубіжних країнах	Лекція	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
5	Тема 5. Сучасні пандемії інфекційних та неінфекційних хвороб	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-5
	Практичне заняття за темою 5. Психічне здоров'я населення: основи збереження та профілактики	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
6	Тема 6. Виклики війни та пандемії в системі соціально-молодіжної роботи: основи профілактики та протидії їх наслідкам Підведення підсумків вивчення дисципліни	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Силабус ККР для проведення заліку	0–10
	Практичне заняття за темою 6. Підведення підсумків вивчення дисципліни	Практичне заняття	Анкети у MS Forms	0–10

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до за стосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	при своєчасному складанні	при не своєчасному складанні	
40	60	30	100

Практична робота полягає у письмовому або усному виконанні завдань із запропонованих викладачем тем.

Теоретична частина оцінюється за результатами оцінювання контрольної роботи, яка містить 4 запитання, кожне з яких оцінюється 10 балами.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. Підсумкова робота оцінюється в 40 балів. У разі використання технології дистанційної освіти допускається усне опитування за контрольними питання з використанням інструментів Office 365, Teams та Zoom,

Правильна відповідь кожного питання оцінюється 10 балами, а саме:

- 9-10 балів – відповідь правильна, точна;
- 7-8 балів – відповідь правильна, складає 80%;
- 5-6 балів – відповідь не повна, складає 50%;
- 4-2 бали – відповідь складає 20-40%;
- 1 бал – відповідь неправильна повністю;
- 0 балів – відповіді немає.

6.4. Критерії оцінювання практичної роботи

5 з 7-ми практичних занять оцінюються (у вигляді тестів або письмових або усних відповідей) максимально 12 балів за кожне заняття, з яких:

- 12 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури
- 10 балів – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу;
- 8 балів – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії;

5 балів – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, відповідь не повна, фрагментарно розкриває питання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

3 бали – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

0 балів - відсутність відповіді.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають

надсилат

ися на університетську електронну пошту або до команди навчальної дисципліни у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому

порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здобувачі вищої освіти має право на зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті, за окремими темами або видами навчальної активності із попереднім погодженням з викладачем дисципліни та гарантом освітньої програми. Визнання результатів здійснюється за наявності відповідних сертифікатів.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Науково-методичний семінар «Вплив війни з російською федерацією на громадське здоров'я в Україні та оптимізація підготовки спеціалістів з громадського здоров'я та клінічної психології здатних вирішувати глобальні медичні виклики, які зумовлені війною» (Г.Слабкий, 2023 рік). <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/53702>
2. Основи громадського здоров'я: підручник / За ред. І. В. Сердюка, Л. А. Пономаренка. Київ: ВСВ «Медицина», 2021. 456 с.
3. Методичний посібник із створення національних інститутів громадського здоров'я шляхом злиття. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2021. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/340282/WHO-EURO-2021-1958-41709-57080-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Зима І. Я. Аналіз законодавчого забезпечення державного управління трансформацією системи охорони здоров'я. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. С. 108–113. http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2019/20.pdf
5. Литвиненко М. В (2018). Механізми реалізації державної політики реформування системи охорони здоров'я в Україні: визначення і складники *Теорія та практика державного управління*. 2018. № 3(62). С. 8. URL: http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2018-3/doc/2/2_3.pdf
6. Самофалов Д. О. Моделі комунікативної діяльності в публічному адмініструванні громадського здоров'я: зарубіжний та український підходи. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 9. DOI: [10.32702/2307-2156-2020.9.52](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.9.52)
7. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник / В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін. *Центр громадського здоров'я*. URL: <http://www.phc.org.ua>
8. Хожило І.І. Публічноуправлінські аспекти розбудови національної системи охорони громадського здоров'я в Україні: кол.моногр. *Модернізація публічного управління в умовах глобальних змін світового простору*: кол.моногр. Львів-Торунь: Ліга-Прес, 2021. 258 с.

Нормативні документи

1. Конституція України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я : закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII (із змінами): URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
3. Постанова КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1101 Про утворення Національної служби здоров'я України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF>
4. Постанови та розпорядження Головного санітарного лікаря України [COVID 19.Офіційні документи і рекомендації](https://moz.gov.ua/golovnij-derzhavnij-sanitarnij-likar-ukraini). <https://moz.gov.ua/golovnij-derzhavnij-sanitarnij-likar-ukraini>
5. [Про введення в дію Рішення оперативного штабу Міністерства охорони здоров'я України з реагування на ситуації з поширення інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом вакцинації](https://moz.gov.ua/nakazi-scho-vvodjat-u-diju-rishennja-operativnogo-shtabu-moz-ukraini). <https://moz.gov.ua/nakazi-scho-vvodjat-u-diju-rishennja-operativnogo-shtabu-moz-ukraini>
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19): закон України від 30.03.2020 №

540. URL: https://mepr.gov.ua/files/images/news_2020/02042020/56d97d53-c0bc-4965-8598-368e403e7548.pdf
7. Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: постанова КМУ від 22 липня 2020 р. № 641. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2020-%D0%BF#Text>
 8. Програма Психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в Україні. https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbd11861/files/documents/MHPSS%20Snapshot%20for%20WMHD%202022_ukr%20%283%29.pdf
 9. Про систему громадського здоров'я: закон України від 6 вересня 2022 року № 2573. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>
 10. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: указ Президента України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

Додаткові

1. Глобальні цілі сталого розвитку. URL: <http://www.un.org.ua/images/documents/3615/>
2. Державне управління охороною здоров'я: теорія і практика: навч. посіб. у таблицях і схемах / І.І. Хожило, С.М. Мороз. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2020. 103 слайд-схеми
3. Книш С. В. Удосконалення публічного управління сферою охорони здоров'я в Україні: аналіз реформи та європерспективи. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. Вип. 1. С. 54-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2019_1_11
4. Криничко Л.Р. Охорона здоров'я як об'єкт державного управління. *Держава та регіони. Серія: Державне управління*. 2019. Вип.1 (65). http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2019/32.pdf
5. Європейська програма роботи, 2020–2025: Спільні дії для міцнішого здоров'я. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2021. URL: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/345924/WHO-EURO-2021-1919-41670-59496-ukr.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
6. Моїсеева, Л. В. (2023). Теоретичні засади реалізації публічного управління у сфері охорони громадського здоров'я. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, (7). <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-02-07>
7. Москаленко В. Актуальні проблеми здоров'я та охорони здоров'я у III тисячолітті URL: <http://amnu.gov.ua/aktualni-problemy-zdorov-ya-taohorony-zdorov-ya-u-iii-tysyacholitti/>
8. Паршикова А. Міжнародний досвід реформування системи охорони здоров'я (досвід країн Європейського Союзу). Інформаційна довідка, підготовлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит народного депутата України. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29185.pdf>
9. Підтримка ВООЗ у сфері розвитку системи охорони здоров'я в Україні 2016-2019. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2019. https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0011/429698/WHO_support_Ukraine_2016-19_UA_028.pdf
10. Ресурси системи охорони здоров'я в умовах війни: аналітична записка НІСД, жовтень 2022 р. <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/resursy-sistemy-okhorony-zdorovya-v-umovakh-viyny-zhovten-2022r>
11. Якобчук В. П., Хомаківський Є. І., Литвинчук І. Л. Роль публічного управління у формуванні нової моделі державного регулювання економіки. *Ефективна економіка*. 2017. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2017_1_10
12. Khozhylo I. et al. Local self-government in the focus of the medical reform in Ukraine: analysis of powers. *Theoretical and Empirical Researches in Urban Management*. TERUM. Vol. 15, Issue 2, May, 2020. URL: <https://www.jstor.org/stable/26915288?seq=1>
13. [Moroz, S.](#), [Khozhylo I.](#), [Ryzhenko S.](#), [Semenikhina V.](#), [Turishcheva N.](#), [Khaitov R.](#) COVID-associated panic attacks: regional management aspect. *Archiv Euromedica.*; 10(2):11-13, 2020. URL: http://www.ewg-board.eu/archiv-euromedica/euromedica_02_2020_single_articles/archiv_euromedica_02_2020_maket_29_06_2020_READY_article_02.pdf

Інформаційні ресурси

1. Громадська організація «Платформа здоров'я». URL: <https://health-platform.org.ua/>
2. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/>
3. МОЗ України. Протидія COVID-19. URL: <https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>
4. Центр громадського здоров'я МОЗ України. Нормативні акти, які регулюють пов'язані з коронавірусною хворобою питання у сфері державної політики України.
URL: <https://covid19.phc.org.ua/normatyvna-baza/>
5. COVID 19. Офіційні документи і рекомендації.
URL: <https://moz.gov.ua/golovnij-derzhavnij-sanitarnij-likar-ukraini>
6. Статистичний бюлетень «Національні рахунки охорони здоров'я (НРОЗ) України». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_nroz_bl.htm
7. Спільний зі Світовим Банком проект МОЗ України: Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей.
URL: <http://wb.moz.gov.ua>
8. Global Forum for Health Research.
URL: http://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/gfhr/en/